

УДК 657

Долюк Алла

асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

м. Вінниця

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ МАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

Анотація

У статті розглянуто організацію бухгалтерського обліку, її завдання, елементи, та етапи, зокрема в контексті матеріального стимулювання продуктивності праці.

Ключові слова: організація бухгалтерського обліку, витрати на оплату праці, матеріальне стимулювання, податковий облік.

Відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” бухгалтерський облік – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень. Бухгалтерський облік являє собою механізм відображення господарських операцій підприємства. Під організацією бухгалтерського обліку розуміють систему умов та елементів побудови облікового процесу з метою отримання достовірної та своєчасної інформації про господарську діяльність підприємства і здійснення контролю за раціональним використанням виробничих ресурсів та готової продукції. Її призначення – удосконалення та раціоналізація обробки інформації, розподіл робіт між персоналом бухгалтерії, наукова організація праці [1, с. 43].

Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів.

Саме власник підприємства як особа, найбільш зацікавлена в результатах діяльності підприємства та їх визначенні, має пріоритетне право у вирішенні питання організації бухгалтерського обліку.

Перед організацією бухгалтерського обліку постають наступні завдання (рис. 1).

На думку М.С. Пушкаря організація фінансового обліку передбачає вирішення таких принципово важливих питань як: розробка концепції облікової політики підприємства; межі застосування фінансового обліку. Від вирішення цих питань залежить структура обліку, врахування запитів управлінської системи і функціонування інформаційної системи підприємства [2, с. 44].

На даний час не існує єдиного загальноприйнятого підходу щодо визначення переліку організації бухгалтерського обліку та їх послідовності. За визначенням Івахненкова С.В. до організації бухгалтерського обліку відносять організацію первинного обліку, документообігу, визначення номенклатури рахунків та організацію робочого місця бухгалтера. Щодо решти елементів організації бухгалтерського обліку, кожний автор наводить свій власний перелік

складових організації бухгалтерського обліку, що відрізняється як складом елементів організації обліку, так і послідовністю їх здійснення [2, с. 27].

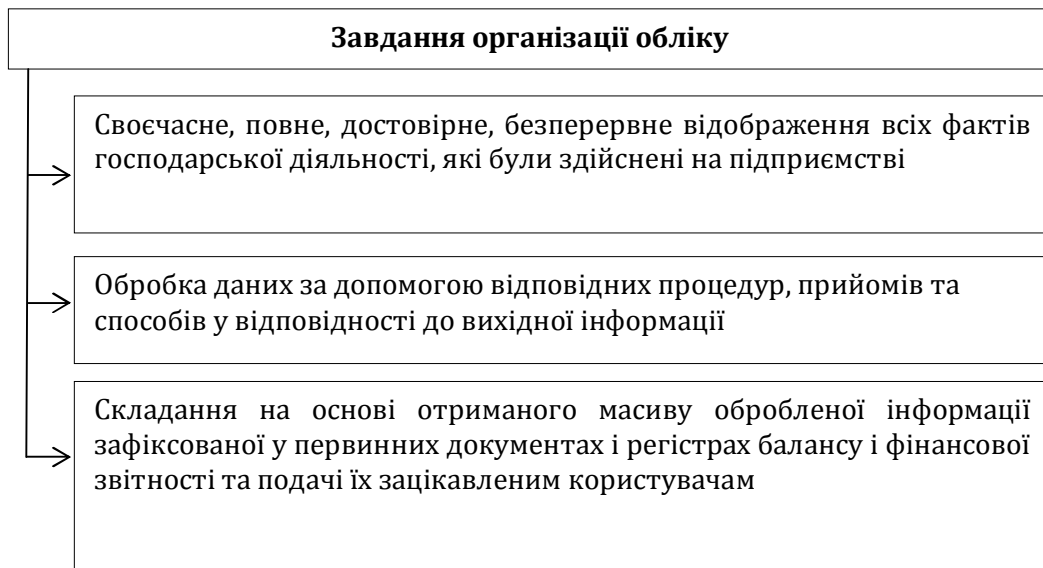

Рис. 1. Завдання організації обліку

Систематизовано на основі: [1, с. 43]

Організація бухгалтерського обліку включає такі елементи (рис. 2).

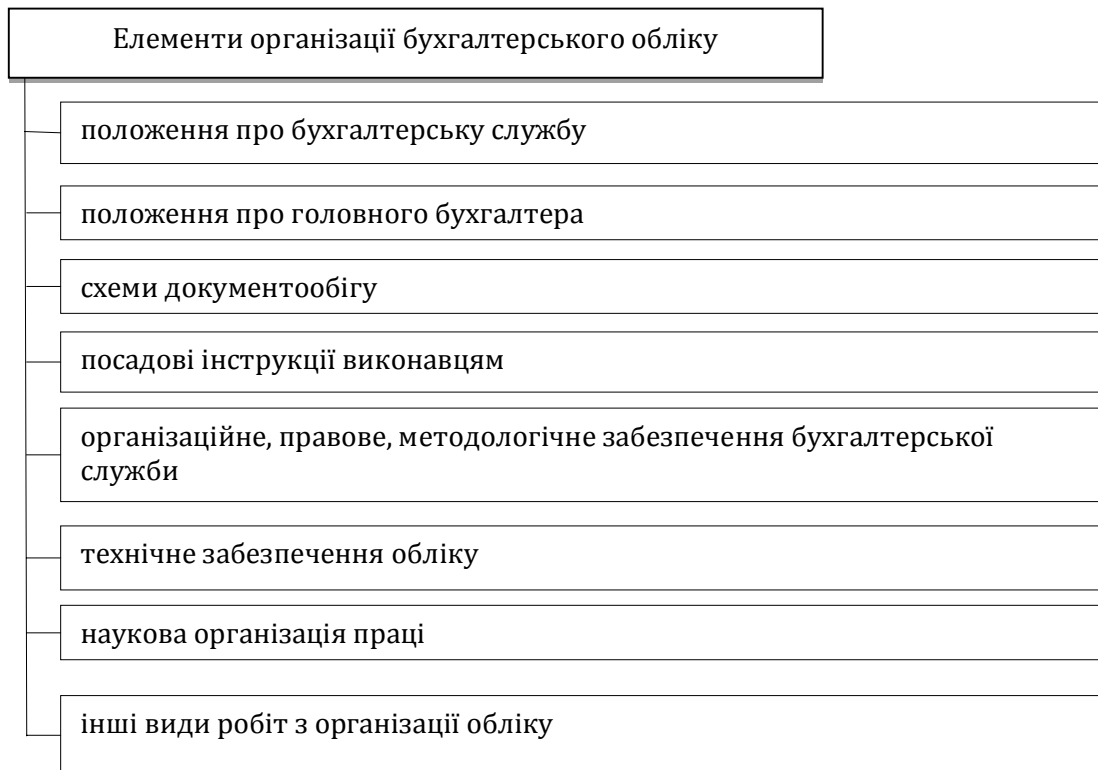

Рис. 2. Елементи організації бухгалтерського обліку

Систематизовано на основі [1, с. 46]

Практика ведення обліку засвідчує необхідність організації всіх складових облікової процедури. Процедури організації облікового відображення матеріального стимулювання працівників доцільно виконувати в наведеному у табл. 1 порядку, що забезпечить їх комплексність і послідовність.

Таблиця 1

Складові організації бухгалтерського обліку матеріального стимулювання

№ з/п	Складові організації	Зміст заходів
1	Техніка організації та ведення бухгалтерського обліку	Окреслюються об'єкти бухгалтерського обліку, які виникають у зв'язку з відображенням операцій з матеріального стимулювання. Визначається перелік первинних документів (відповідно до потреб і особливостей конкретного підприємства) і облікових регістрів, в яких будуть відображатися коригування вартостей об'єктів бухгалтерського обліку); вказуються аналітичні рахунки з обліку матеріального стимулювання, застосування автоматизованих способів обробки даних)
2	Методика обліку	Визначаються відсотки або розміри премій для відповідних категорій персоналу, визначаються методи та способи облікового та документального відображення нарахування та виплати стимулюючих виплат
3	Організація роботи облікових працівників	Визначаються права та обов'язки бухгалтера, що здійснює розрахунки з матеріального стимулювання працівників, розробляється посадова інструкція
4	Організація внутрішнього господарського контролю	Визначаються об'єкти, періодичність та способи реалізації контролю за своєчасністю та достовірністю облікового відображення нарахування премій, доплат, компенсаційних виплат; форми узагальнення результатів внутрішнього контролю

Систематизовано на основі: [3, с. 322]

Проф. С.О. Левицька вказує на три етапи організації обліку:

- методологічний – порядок застосування методів відображення господарських операцій в облікових регістрах та формах звітності;
- інформаційний – спосіб обробки облікової інформації;
- адміністративний (організаційний) – система адміністративного забезпечення ведення обліку та підготовки звітних форм.

Результативність обліку залежить від ефективності кожного із зазначених вище етапів, урахування їх особливостей, що обумовлено передусім правовим полем діяльності суб'єкта, організаційно-економічними характеристиками його ресурсного потенціалу тощо [4].

На методологічному етапі обираються методи бухгалтерського обліку господарських операцій в межах здійснюваної діяльності юридичними особами. Вказані положення закріплюються в Наказі про облікову політику.

Наступним етапом організації бухгалтерського обліку є інформаційний. Його завданням є формування інформаційних потоків за видами обліку на основі аналітичності, оперативності та достовірності даних, що, безперечно,

вирішується застосуванням сучасних програмних продуктів.

Важливим етапом організації обліку є адміністративний (організаційний). Цей етап є складовою менеджменту організації діяльності підприємства, в основу якої покладено систему заходів адміністративного впливу на збір, узагальнення й використання облікової інформації.

Дії в межах наведених етапів дозволяють сформувати всі складові організації бухгалтерського обліку для достовірного та об'єктивного відображення операцій з матеріального стимулювання працівників.

На думку М.С. Пушкаря організація фінансового обліку передбачає вирішення таких принципово важливих питань як: розробка концепції облікової політики підприємства; межі застосування фінансового обліку. Від вирішення цих питань залежить структура обліку, врахування запитів управлінської системи і функціонування інформаційної системи підприємства [2, с. 138].

Організацію бухгалтерського обліку можна розглядати, виходячи з трьох аспектів діяльності підприємства:

1. Створення підприємства і початкова організація системи бухгалтерського обліку.

2. Заміна головного бухгалтера і подальше внесення ним нових елементів в організацію бухгалтерського обліку.

3. Ліквідація підприємства.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Список використаних джерел

1. Організація бухгалтерського обліку [Текст] : навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / Ф.Ф. Бутинець, О.В. Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулєпова. — [2-ге вид., доп. і перероб.]. — Житомир : ЖІТІ, 2001. — 576 с.

2. Пушкар, М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти) [Текст] : монографія. — Т. : Екон. думка, 1999. — 422 с.

3. Івахненко, С.В. Організація бухгалтерського обліку в умовах застосування комп'ютерної техніки [Текст] : дис. на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук : 08.06.04 / Івахненко Сергій Володимирович. — Житомир, 1998. — 225 с. — С. 27

4. Чебанова, Н. Організація бухгалтерського обліку [Текст] / Н.Чебанова, Т.Чупир, В.Чупир. — Х. : Фактор, 2008. — 480 с.

